

การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
: การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนนทบุรี

นางพรณีภา สุขเกษม

คุรุสภา
คุรุสภา
คุรุสภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-845-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019316 1178๗๖๙๘๙

THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE PROMOTION OF
PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION SUBJECTS TO
ENCOURAGE INCOME EARNING DURING STUDYING IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
: A CASE STUDY OF CHANGWAT NONTHABURI

Mrs. Pannipa Sukkasem

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-845-9

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรรถิภา สุขเกษม : การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อ
การมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : การศึกษาเฉพาะ
กรณีจังหวัดนนทบุรี (THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE PROMOTION
OF PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION SUBJECTS TO ENCOURAGE
INCOME EARNING DURING STUDYING IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY
OF CHANGWAT NONTHABURI) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 203 หน้า
ISBN 974-582-845-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริม
การประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดนนทบุรี เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่ง
ได้รับเงินอุดหนุนจากกรมสามัญศึกษาให้ดำเนินงานตามโครงการในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 13 โรงเรียน
ผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 77 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คำร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติ
ของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ แต่งตั้งบุคลากรดำเนินการ โดยยึดนโยบายและแนว
ปฏิบัติของกรมสามัญศึกษา มีการเขียนโครงการของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์โดยการประชุมครูและ
นักเรียน รวมทั้งผลิตเอกสารเผยแพร่

การดำเนินงาน นักเรียนส่วนใหญ่เขียนโครงการโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้ช่วยแนะนำปรับปรุง
แก้ไข การพิจารณาอนุมัติโครงการและเงินยืม เป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมสามัญกำหนด นักเรียนประสานงาน
ร่วมกับเพื่อนและครูที่ปรึกษาโครงการ มีการประชุม แบ่งหน้าที่อย่างเป็นระบบ อีกทั้งมีการทำบัญชี
การเงินโครงการของนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ได้ฝึกฝนคุณธรรมในด้านความ
สามัคคีและความซื่อสัตย์ มีการรายงานผลการดำเนินงานตามขั้นตอน อีกทั้งมีการนิเทศ ติดตามผล
สนับสนุน สร้างขวัญ และกำลังใจ แก่ผู้ดำเนินงาน

การประเมินผลการดำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีการประเมินผลก่อนการดำเนินงาน
แต่มีการประเมินผลระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน โดยใช้แบบประเมินผลโครงการ

ปัญหาในการดำเนินงานคือ ครูผู้ร่วมโครงการไม่มีเวลาเพียงพอ ไม่มีความรู้เชิงธุรกิจ
และไม่เข้าใจวิธีดำเนินงานที่ถูกต้อง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวิธีการเขียนโครงการ ไม่มีเวลาใน
การผลิต จำหน่าย และบริการ อีกทั้งยังมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ โรงเรียนยังขาดการวางแผน
ในการประเมินผลการดำเนินงาน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C441702 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
 KEY WORD: INDEPENDENT CAREER / SECONDARY SCHOOL / NONTHABURI

PANNIPA SUKKASEM : THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE PROMOTION OF PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION SUBJECTS TO ENCOURAGE INCOME EARNING DURING STUDYING IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT NONTHABURI. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITHIP CHUARATANAPHONG Ph.D., 203 PP. ISBN 974-582-845-9

This research was aimed at studying the present situation and problem in implementing the project for the promotion of practising independent career education to encourage income earning during studying in secondary schools under the Department of General Education, Nonthaburi Province. Data was collected by interviewing 77 administrators, teachers, and students in 13 secondary schools in Nonthaburi which were financially supported by the Department of General Education to implement this project. Data analysis was made in percentage.

The results of the research revealed that during the preparation stage, most schools formulated their policies and implementation guidelines of the project, designated responsible staff based upon the Department's policies and directions, developed the school project, publicized it by calling meetings of teachers and students, and produced written materials dissemination.

As regards the implementation, most students prepared the project through the guidance of advisors. Approval of the project and loan corresponded with the criteria set by the Department of General Education. Students coordinated with their peers and project advisor. Meetings were held to delegate duties including accounting in a systematic manner. Students' projects were found to be successful for most of them had refined their ethics particularly in terms of unity and integrity. Also witnessed during this stage were reports on the implementation, supervision, and monitoring as well as support and morale given to the persons involved.

In relation to evaluation, no evaluation was conducted prior to the project operation. Yet, during and after the implementation, evaluation was carried out by means of evaluation form.

Concerning the problems confronted, it was found that teachers participating in the project did not have enough time, nor did they understand how to implement the project. Besides they were not competent in business. Most students did not know how to develop a project; not have time to produce, sell, and service; and not possess sufficient sense of responsibility. As for the schools, they lacked planning on carrying out evaluation activities.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....
 สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักษณ์.....
 ปีการศึกษา..... 2535.....

ลายมือชื่อนิติ.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เข็วรัตน์พงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์นิวัตร นาคะเวช ศึกษาพิเศษ กทม. สภามหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลและคำแนะนำที่ดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณวนิดา จันทร์วงศ์ คุณบุญล้อม ปานลักษณ์ คุณรงค์ จิตวิศรุตกุล คุณสิริวรรณ แป้นรินทร์ และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่น้องทุกคน ซึ่งให้การสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

พรณีภา สุขเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
การนำเสนอผลการวิจัย.....	8

2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิด นโยบาย หลักการจัดการศึกษาเพื่องานอาชีพ และการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	
ความหมายของการศึกษาเพื่องานอาชีพ.....	11
นโยบายการจัดการศึกษาเพื่องานอาชีพ.....	13
เป้าหมายของการศึกษาเพื่องานอาชีพ.....	16
การเตรียมเยาวชนเข้าสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษา.....	17
ความหมาย หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ..	19
ปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพอิสระ.....	21
การประกอบอาชีพอิสระกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	แนวทางที่จะส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน..... 27
	การจัดสภาพความพร้อมของโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ..... 28
ตอนที่ 2	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของกรมสามัญศึกษา..... 30
	วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของกรมสามัญศึกษา..... 30
	แนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนในโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา..... 31
	แนวปฏิบัติของครู และนักเรียนในโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ..... 33
	แนวปฏิบัติการใช้เงิน..... 38
	การบันทึกการนิเทศและการรายงาน..... 40
ตอนที่ 3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 45
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 50
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 51
	การสร้างเครื่องมือ..... 52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 53
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์.....	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	57
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบ	
อาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา	
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี.....	66
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการ	
ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียน	
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี.....	107
ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร.....	135
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	138
สรุปผลการวิจัย.....	138
อภิปรายผลการวิจัย.....	145
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	149
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	150
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	156
ประวัติผู้เขียน.....	202

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนผู้ต้องการสัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์.....	54
2	สภาพภาพของผู้บริหาร.....	59
3	สภาพภาพของเลขานุการและครูที่ปรึกษา คณะกรรมการโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ.....	61
4	สภาพภาพของนักเรียนผู้ดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระฯ.....	64
5	การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย.....	67
6	การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	71
7	การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับการเขียนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯของโรงเรียน	78
8	การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ.....	81
9	การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับการรับสมัครกลุ่มนักเรียนที่ดำเนินงานตามโครงการ.....	84
10	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การเขียนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯของนักเรียน.....	87
11	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การพิจารณาอนุมัติโครงการของนักเรียน/อนุมัติเงินยืม.....	89
12	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การดำเนินงานตามโครงการของนักเรียน.....	91
13	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การรายงานผล.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การนิเทศติดตามผล สนับสนุน สร้างขวัญและกำลังใจ..... 101
15	การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระฯ เกี่ยวกับ การประเมินผลการดำเนินงาน..... 104
16	ปัญหาในการเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระฯ เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย..... 108
17	ปัญหาในการเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระฯ เกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง..... 110
18	ปัญหาในการเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระฯ เกี่ยวกับการเขียนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของ โรงเรียน..... 115
19	ปัญหาในการเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระฯ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจ..... 117
20	ปัญหาในการเตรียมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระฯ เกี่ยวกับการรับสมัครกลุ่มนักเรียนที่ดำเนินงานโครงการ..... 118
21	ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวกับการเขียนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน.. 120
22	ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติโครงการของนักเรียน/อนุมัติเงินยืม..... 121
23	ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการของนักเรียน..... 124
24	ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวกับการรายงานผล..... 129

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน สร้างขวัญและกำลังใจ.....	132
26	ปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระฯ.....	134

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย